

СОСНИ

Хоч і підтверджено, що людська еволюція триває, та біологи можуть лише здогадуватися, до чого це призведе.

Журнал «Тайм», 23 лютого 2009 року

Те, що ти параноїк, ще не означає, що за тобою не стежать.
Джозеф Геллер

Розділ 1

Він опритомнів, лежачи горілиць під сонячним промінням, десь поблизу чути було шум води. Різало очі, а в потилиці безупинно, хоч і не болісно, пульсувало — передвісник майбутньої мігрені. Він перекотився набік і рвучко сів, затиснувши голову між колін. Світ став нестійким і тепер хитався, ніби втративши свою вісь; він відчув це ще із заплющеними очима. Перший глибокий вдих — і таке відчуття, ніби хтось увігнав сталевий кілок йому зліва між ребер, але він зі стогоном подолав біль і змусив себе розплющити повіки. Схоже, ліве око сильно набрякло, адже йому здалося, ніби він дивиться крізь шпарку.

Трава, зеленішої за яку він ще не бачив, — цілий ліс довгих, м'яких лез — вкрила землю аж до берега. Прозора вода стрімко збігала між валунів, що виступали посеред каналу. А на протилежному боці річки на тисячу футів угору стриміла крута скеля. Сосни купчилися у западинах між її виступами, і повітря було сповнене запахом хвої та свіжістю води.

На ньому були чорні штани та піджак, під яким біла бавовна оксфордської сорочки вкрилася плямами крові. Чорна краватка теліпалася недолугим вузлом навколо комірця.

Коли він спробував встати, коліна підкосилися, й Ітан гепнувся назад так сильно, що вібрація пекучого болю піднялася аж до грудини. З другої спроби пощастило більше, і він звівся на прями, хоч і ненадійні ноги, а земля хиталася під ним, мов палуба. Він повільно озирнувся, ледве переставляючи ноги, і широко розставив їх, аби втримати рівновагу.

Позаду текла річка, а сам він стояв на межі відкритого поля. Віддаля, на тому боці під сильним денним сонцем металеві виблискували дитячі гойдалки та гірки.

Навкруги ані душі.

Окрім парку, він побачив будинки у вікторіанському стилі, а далі — будівлі на Мейн-стріт. До міста було не більше милі, воно стояло посеред кам'яного амфітеатру, оточене скелястими стінами з червоної гірської породи, кожна кілька тисяч футів заввишки. На вкритих тінню найвищих ділянках скель усе ще трималися снігові шапки, зате тут, унизу, в долині було тепло, а безхмарне небо над головою було кобальтово-синім.

Чоловік перевірів кишені штанів і однобортного піджака.

Гаманця нема. Затискача з грошима нема. Посвідчення нема. Ключів нема. Телефону нема.

Тільки невеликий швейцарський ніж в одній із внутрішніх кишень.

# # #

На той час, коли він перетнув парк, його занепокоєння та сумніви тільки зросли, а пульсація в черепі стала таки здавати болю.

Він знав шість фактів:

Як звати теперішнього президента.

Вигляд обличчя його матері, хоча ім'я чи звук її голосу пригадати не міг.

Що вміє грати на фортепіано.

І керувати гвинтокрилом.

І що йому тридцять сім років.

І що йому треба потрапити до шпиталю.

Окрім цих фактів, світ та його місце в ньому були не те щоб приховані від нього, радше написані чужою, незрозумілою мовою. Він відчував, що правда бринить десь у куточку свідомості, але видобути її звідти було неможливо.

Він ішов тихою населеною вуличкою, оглядаючи кожне авто, повз яке проходив. Чи не належало йому одне з них?

Будинки обабіч вулиці здавалися новими: нещодавно пофарбовані, з ідеально рівними квадратиками яскраво-зеленого газону за зубчастими парканчиками, і навіть прізвища господарів будинку були написані за трафаретом білими друкованими літерами на боці чорної поштової скриньки.

Майже в кожному задньому подвір'ї йому було видно плодючий сад не тільки з квітами, а й з овочами та фруктами.

Усі барви були такі чисті і яскраві.

Посеред другого кварталу він скривився. Через довгу дорогу у нього збилося дихання, а лівий бік заболів так, що довелося зупинитися. Він зняв піджак, випростав сорочку і розстібнув її. Усе виявилось набагато гіршим, ніж він підозрював: на весь лівий бік розтікався темний фіолетовий синець із вкрапленнями жовчно-жовтого.

Щось вдарило його. І добряче.

Рукою він обережно помацав череп. Головний біль наростав із кожною хвилиною, та не було ніяких ознак тяжкої травми, тільки було боляче, коли натиснути зліва.

Він знову застібнувся, заправив сорочку і пішов далі вулицею.

Напрошувався висновок, що з ним трапився якийсь нещасний випадок.

Можливо, аварія. Можливо, падіння. Можливо, на нього напали — це могло пояснити зникнення гаманця.

Насамперед він має піти в поліцію.

Якщо тільки не...

Що як він зробив щось лихе? Скоїв злочин?

Чи таке могло статися?

Мабуть, варто почекати, може, щось пригадається.

Попри те, що ніщо в містечку не здавалося бодай віддалено знайомим, він помітив, що, простуючи вулицею, мимоволі читає імена на кожній поштовій скриньці. Чи було це підсвідомо? Чи знав він десь у глибинах пам'яті, що на боці однієї з таких скриньок стоятиме *його* ім'я? І щойно він його побачить, то все пригадає?

Центр міста проступав між соснами за кілька кварталів від нього, і тоді до його вух вперше долинули сигнали машин, віддалені голоси та шум вентиляції.

Він завмер посеред вулиці, не зауважуючи, як витягнувши.

Його очі були прикуті до поштової скриньки біля червоно-зеленого двоповерхового вікторіанського будинку.

Прикуті до імені на її боці.

Пульс пришвидшився, хоча він не розумів чому.

МАККЕНЗІ.

«Маккензі».

Це ім'я йому нічого не промовляло.

«Мак...»

А от перший склад промовляв. Або радше викликав певний емоційний відгук.

«Мак. Мак».

Це він — Мак? Це його перше ім'я?

«Мене звати Мак. Привіт, я Мак, дуже приємно».

Ні.

Слово злітало з вуст якось неприродно. Не було відчуття, що воно належить йому. Якщо чесно, він ненавидів це слово, бо воно наводило на нього...

Страх.

Як дивно. З невідомих причин це слово його лякало.

Може, його кривдник — хтось на ім'я Мак?

Він пішов далі.

Ще через три квартали він опинився на перетині Мейн-стріт та Шостої, присів на лавку і став повільно, обережно дихати. Глянув угору і вниз по вулиці, шукаючи очима щось знайоме.

Жодної фірмової крамнички.

З того місця, де він сидів, видно було тільки невеличку аптеку на розі.

Біля аптеки — кав'ярня.

Триповерхова будівля поряд із кав'ярнею з вивіскою над входом:

ГОТЕЛЬ ОБЛУДНІ СОСНИ

Аромат кавових зерен спонукав його підвестися з лавки. Він роззирнувся і побачив, що пахощі линуть із кав'ярні «Духмяні зерна» за півкварталу від нього.

Гм-м-м.

Враховуючи обставини, навряд чи це було корисним, та він пригадав, що любить хорошу каву. Обожднює її. Ще один малесенький шматочок пазла, з якого складалася його особистість.

Він підійшов до кав'ярні й поштовхом відчинив екрановані двері. Це було маленьке і старомодне місце, і вже за запахом він міг із певністю сказати, що тут готують чудову каву. Праворуч за стійкою вишикувалися автомати з виготовлення еспресо, кавомолки, блендери, пляшечки зі спеціями. Три стільці були зайняті. Уздовж стіни навпроти стояло кілька диванів і крісел. На книжковій полиці — книжки з вицвілими палітурками. Двоє старожилів вели запеклий бій на шаховій дошці фігурами з різних колекцій. Стіни прикрашало місцеве мистецтво — серія чорно-білих автопортретів якоїсь жінки середнього віку з однаковим виразом обличчя на всіх фото. Змінювався тільки ракурс.

Він підійшов до каси.

Коли двадцятирічна бариста, білявка з дредами, нарешті подивилась на нього, то йому здалося, що в її гарних очах промайнув жах.

«Вона мене знає?»

У дзеркалі позаду каси він помітив власне відображення й одразу зрозумів, що викликало в неї цей вираз: лівий бік його обличчя вкривав масивний синець, а ліве око майже повністю зникло під набряком.

«Господи. Мене хтось добряче відгамселив».

Якщо не брати до уваги цей огидний синець, він мав непоганий вигляд. Треба зазначити, що зріст його був шість футів чи трохи вище. Коротке темне волосся, дводенна

щетина лежала тінню на нижній частині його обличчя. Міцна м'язиста статура, що було видно з того, як сидів піджак на плечах і як натягувалася на грудях оксфордська сорочка. Він подумав, що має вигляд начальника відділу реклами чи маркетингу — ймовірно, він справляв неабияке враження, коли був поголений і зачесаний.

— Що замовлятимете? — спитала бариста.

Він зараз убив би за філіжанку кави, проте, хай ким він там був, та грошей у нього не було.

— У вас тут хороша кава?

Здається, це запитання її збентежило.

— М-м-м, так.

— Найкраща в місті?

— Це єдина кав'ярня в місті, а втім, так, кава в нас що треба.

Чоловік перехилився над стійкою.

— Ви знаєте мене? — прошепотів він.

— Перепрошую?

— Впізнаєте мене? Я сюди заходив?

— Ви не знаєте, чи були тут раніше?

Він кивнув.

Кілька секунд вона розглядала його, ніби намагалася визначити, чи він не бреше, а також чи цей тип із понівеченим обличчям часом не божевільний або, бува, не бере її на кпини.

Урешті сказала:

— Не думаю, що бачила вас раніше.

— І ви впевнені в цьому?

— Знаєте, у нас тут не Нью-Йорк.

— Цілком маєте рацію. Ви тут давно працюєте?

— Трохи більше року.

— І я не постійний клієнт абощо?

— Точно не постійний.

— Можна ще щось у вас спитати?

— Авжеж.

— Де я?

— Ви не знаєте, де ви?

Він завагався: не хотілося визнавати за собою такої абсолютної безпорадності. Коли він урешті кивнув, бариста звела брови, ніби не могла повірити питанню.

— Я не кепкую з вас.

— Це Облудні Сосни, штат Айдахо. Ваше обличчя... що сталося з вами?

— Я... Я досі не знаю напевне. Чи є в місті шпиталь?

Він спитав це і відчув, як крізь усе тіло піднялася хвиля болю.

Неясне передчуття?

Або це холодні пальці похованої десь глибоко пам'яті пробіглися його хребтом?

— Атож, за сім кварталів звідси. Вам потрібна невідкладна допомога. Я можу викликати вам швидку.

— Це необов'язково, — він відійшов від стійки. — Дякую... як вас звати?

— Міранда.

— Дякую, Мірандо.

Повернення назад на сонце похитнуло його рівновагу, і головний біль почав завдавати ще сильніших страждань. Машин на дорозі не було, тож він перебіг на інший бік Мейн-стріт і попрямував на П'яту. Він саме проходив повз молоду матір із маленьким сином, коли хлопчик прошепотів щось на кшталт: «Мамусю, це він?»

Жінка поквапила сина і, зустрівшись поглядом із чоловіком, сказала: «Перепрошую, він не хотів бути нечемним».

Він дістався рогу П'ятої та Мейн-стріт, де побачив двоповерховий маєток. «ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК ОБЛУДНИХ СОСЕН» — написано на скляних розсувних дверях. Неподалік він зауважив телефонну будку.

Він прошкутильгав до неї так швидко, як тільки міг.

Тоншого телефонного довідника годі й уявити. Він стояв там, гортаючи його в надії на якесь несподіване відкриття, але там було тільки вісім сторінок із декількома сотнями прізвищ, котрі, як і все інше в цьому місті, нічого для нього не означали.

Він упустив довідник, і той повис на металевому дроті. Притиснувся чолом до заспокійливого холодного скла.

Він кинув погляд на телефонні кнопки.

І аж усміхнувся від осяяння.

Я знаю свій домашній номер.

Перш ніж взяти в руки слухавку, він кілька разів набрав номер, аби впевнитися, чи справді його пам'ятає. Здавалося, пальці легко самі набирали потрібні цифри — м'язова пам'ять.

Він подзвонить за рахунок абонента і сподіватиметься, що з Божою поміччю застане когось удома, якщо, звісно, у нього є родина. Він не зміг би назвати свого імені, принаймні справжнього, та що, як його впізнають за голосом.

Він зняв слухавку і підніс до вуха.

Набрав нуль.

Ніякого гудка.

Він кілька разів натиснув на гачок, та нічого не змінилося.

Сам незчувся, як у ньому скипів гнів. Він жбурнув слухавку на місце — хвилі страху і злості вирували у ньому в пошуках виходу. Відвів правий кулак, наміряючись пробити ним скло, і хай їм грець, тим суглобам, але біль у поламаних ребрах пронизав усе тіло, і він скарлючився на підлозі телефонної будки.

Пульсація в потилиці стала ще нестерпнішою.

В очах почало двоїтися, відтак розмилися контури, а далі — темрява...

# # #

Коли він знову розплющив очі, на будку падала тінь. Він схопився за металевий дріт телефонного довідника і, тримаючись за нього, звівся на ноги. Крізь брудне скло він побачив світлу смугу сонця, що ховалося за скелястий гребінь на західній околиці міста.

Щойно сонце зникло, стало холодніше градусів на десять.

Він усе ще пам'ятав номер телефону, про всяк випадок спробував його кілька разів набрати, і знову вслухався, чи

не йде гудок. Тиша, тільки легке потріскування білих шумів на лінії, якого перед тим він, здається, не чув.

— Алло? Алло?

Він повісив слухавку і знову звірився з телефонним довідником. Спершу він шукав за прізвищами, хапаючись за будь-яке слово, що ворушило згадки в його пам'яті або викликало емоційний відгук. Зараз він сканував очима імена, водячи пальцем по списку і не без зусиль ігноруючи біль у потилиці, що потроху вертався.

Перша сторінка — нічого.

Друга — нічого.

Третя — нічого.

Внизу шостої сторінки його палець завмер.

СКОЗІ, Мак та Джейн

Облудні Сосни, Іст-3-стріт, буд. 403, 83278.....559-0196

Пробіг очима останні дві сторінки — Скозі був єдиним Маком, занесеним до телефонного довідника містечка Облудні Сосни.

Штовхнувши плечем скляні двері, він вийшов із будки в ранній вечір. Сонце було вже за гірським кільцем, небом поволі розливалася темрява, а температура починала падати.

Де мені сьогодні переночувати?

Він ішов тротуаром, час від часу зупиняючись; щось йому настирливо вказувало на те, що треба йти одразу в шпиталь. Він недужий. Потерпає від зневоднення. Голодний. Дезорієнтований. Без копійки в кишені. Усе його тіло нило. І ставало дедалі важче дихати від цього виснажливого болю, що стискав ребра з кожною спробою набрати в легені повітря.

Та підсвідомо він все ще чинив опір думці про шпиталь і, повернувшись спиною до центру і попрямувавши до будинку Мака Скозі, він усвідомив, що це було.

Той самий... страх.

Він не міг дати цьому ради. Це було щось непоясненне. Але він не хотів ступати на поріг цього шпиталю.